

تغییرات حکم اجتماع سبب و مباشر

در

قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲

www.ketab.ir

میلاد شاهرودی

کارشناس ارشد جزا و جرم شناسی و قاضی دادگستری

نشر رهام اندیشه

سرشناسه	: شاهوردی، میلاد، ۱۳۶۶-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: تغییرات حکم اجتماع سبب و مباشر در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/میلاد شاهوردی.
مشخصات نشر	: کرج: رهام اندیشه، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۸ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۴-۲۵۲-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۹۹ - ۱۴۸.
موضوع	: مسوولیت (حقوق) -- ایران Liability (Law) -- Iran جرم و مجازات -- ایران Crime -- Iran مجازات -- ایران Punishment -- Iran تسبیب (حقوق جزا) -- ایران Causation (Criminal law) -- Iran
رده بندی کنگره	: KMH۸۳۹
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۱۳۷۳۴۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

تغییرات حکم اجتماع سبب و مباشر در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲

میلاد شاهرودی

کارشناس ارشد مجازات و جرم شناسی و قاضی داد گستری

نشر راهم اندیشه

سال و نوبت چاپ: نخست ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۴-۲۵۲-۵

شمارگان: ۴۰۰ نسخه

تلفن نشر و پخش:

۰۹۱۲۶۶۰۹۷۲۶ اینستاگرام: rahamandishe.pub

نشانی: کرج، آزادگان، بلوار امام رضا، بین ارلان ۲ و ۳، شماره ۸۵۰

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۹	مقدمه:
۱۲	فصل اول: کلیات
۱۲	گفتار اول: سیر تاریخی تأسیس عناوین مباشرت و تسبیب در آراء فقهی
۱۸	گفتار دوم: مفاهیم مباشرت و تسبیب و شرط
۱۸	بند اول: مفهوم لغوی و اصطلاحی مباشرت
۲۱	بند دوم: مفهوم لغوی و اصطلاحی تسبیب
۲۵	بند سوم: مفهوم لغوی و اصطلاحی شرط
۲۶	گفتار سوم: وجه تمایز مباشرت و تسبیب و شرط
۲۶	بند اول: تفاوت مباشرت و تسبیب
۳۰	بند دوم: وجه تمایز و تشابه سبب و شرط
۳۳	فصل دوم: مبانی و ارکان ضمان سبب و مباشر
۳۳	گفتار اول: مبانی فقهی و حقوقی ضمان سبب و مباشر
۳۵	بند اول: مبانی فقهی
۳۷	بند دوم: مبانی حقوقی
۴۰	گفتار دوم: مبانی قانونی ضمان سبب و مباشر
۴۲	بند اول: قوانین قبل از انقلاب اسلامی
۴۳	الف: قانون مجازات عمومی ۱۳۰۴

ب: قانون مجازات عمومی ۱۳۵۲.....	۴۵
بند دوم: قوانین بعد از انقلاب اسلامی.....	۴۶
الف: قانون حدود و قصاص و دیات ۱۳۶۰ و قانون راجع به مجازات اسلامی ۱۳۶۱.....	۴۷
ب: قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۰.....	۴۷
ب: قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲.....	۴۸
گفتار سوم: ارکان تحقق ضمان سبب و مباشر.....	۵۲
بند اول: ارتکاب رفتار زیانبار.....	۵۲
بند دوم: قطعی و مسلم بودن خسارت.....	۵۴
بند سوم: احراز عمد یا تقصیر مرتکب.....	۵۶
الف: عمد.....	۵۸
ب: تقصیر.....	۶۱
بند چهارم: رابطه علیت بین رفتار مرتکب با نتیجه حاصله.....	۶۵
فصل سوم: حالت ها و نظریه های مسئولیت در عوامل متعدد.....	۶۸
گفتار اول: تعدد اسباب و نظریه های ارائه شده.....	۷۱
بند اول: نظریه برابری اسباب.....	۷۱
بند دوم: نظریه سبب مقدم در تأثیر.....	۷۴
بند سوم: نظریه سبب نزدیک و بی واسطه.....	۷۶
بند چهارم: نظریه سبب متعارف و اصلی.....	۷۷
بند پنجم: نظریه درجه تقصیر.....	۷۹
بند ششم: نظریه تضامنی.....	۸۳
گفتار دوم: حالت های مختلف اجتماع سبب و مباشر.....	۸۵
بند اول: اجتماع عرضی.....	۸۵
بند دوم: اجتماع طولی.....	۸۶

۸۹.....	بند سوم: سبب اقوی از مباشر
۹۲.....	بند چهارم: اقوی بودن مباشر از سبب
۹۳.....	بند پنجم: تساوی سبب و مباشر
۹۴.....	گفتار سوم: موارد ضمان سبب در اجتماع سبب و مباشر
۹۶.....	بند اول: صغیر غیر ممیز بودن مباشر
۱۰۰.....	بند دوم: مجنون بودن مباشر
۱۰۲.....	بند سوم: مکره بودن مباشر
۱۰۳.....	بند چهارم: مضطر بودن مباشر
۱۰۴.....	بند پنجم: جاهل یا مغرور بودن مباشر
۱۰۷.....	بند ششم: مجاز بودن مباشر
۱۰۸.....	بند هفتم: حیوان یا موجودی بی جان بودن مباشر
۱۱۴.....	فصل چهارم: تحلیل ضمان سبب و مباشر در مجازات اسلامی ۱۳۹۲.....
۱۱۵.....	گفتار اول: چگونگی استناد جنایت به عامل یا عاملین
۱۱۵.....	بند اول: عرفی بودن رابطه استناد
۱۲۰.....	بند دوم: ملاک عرف در تشخیص عامل جنایت
۱۲۲.....	بند سوم: وجه تمایز استناد و مسئولیت
۱۲۳.....	گفتار دوم: حالات مختلف استناد جنایت
۱۲۴.....	بند اول: استناد جنایت به مباشر
۱۲۵.....	بند دوم: استناد جنایت به سبب و مباشر با تأثیر یکسان
۱۲۹.....	بند سوم: استناد جنایت به سبب و مباشر با تأثیر متفاوت
۱۳۴.....	بند چهارم: استناد جنایت به سبب
۱۳۷.....	نتیجه گیری و پیشنهاد ها
۱۴۲.....	منابع و مأخذ

مقدمه

یکی از موضوع‌های مطروحه در فقه اسلامی و حقوق موضوعه کشورها اجتماع دو یا چند عامل در ورود خسارت است. این بحث از جمله مباحث پیچیده و کاربردی حقوق می‌باشد، این بحث در فقه اسلام تحت عنوان تراحم موجبات ضمان مطرح شده و تحت این عنوان از اجتماع سبب و مباشر و اجتماع اسباب سخن به میان می‌آید.

جنایت یا صدمات جسمانی که موجب سلب حیات یا عوارض دیگری غیر از سلب حیات می‌شوند، شامل قتل و یا ضرب و جرح و یا نقص عضو اعم از عمدی یا غیر عمدی می‌باشند که بنابر دلالت آیات قرآن و روایت و احادیث و همچنین در کلیه نظام‌های حقوقی دنیا موجب اختلال در نظم عمومی و جریحه دار شدن احساسات جامعه انسانی گردیده و جرم تلقی می‌شود و برای مرتکبین آن مجازات‌هایی در نظر گرفته شده است.

از جمله مباحثی که در مورد جنایت وارده بر انسان عنوان شده، مساله جنایت با مداخله مستقیم (مباشر) و نیز جنایت با مداخله غیرمستقیم یا با واسطه یعنی (تسیب) می‌باشد.